

maj 2023 r.

Aktywność młodzieży w ramach **EUROPEJSKIEGO ROKU MŁODZIEŻY 2022**

— Raport przygotowany
na zlecenie Kancelarii
Prezesa Rady Ministrów

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	4
Czym jest Europejski Rok Młodzieży?	5
Młodzież w Unii Europejskiej	6
Główne założenia Europejskiego Roku Młodzieży	8
Inicjatywy kierowane do młodzieży	11
Europejski Rok Młodzieży od startu do mety	13
Europejski Rok Młodzieży - kluczowe wydarzenia	17
Jesteśmy Europejczykami	18
Najważniejsze miejsca w sieci	19
Dialog między pokoleniami	22
Młodzież ma wiele do powiedzenia	24
ERM w Polsce	26
Działania Kancelarii Prezesa Rady Ministrów	27
Wzmocnione programy unijne dla młodzieży	30
Różnorodność działań	31
Rok Młodzieży w Liczbach	41

SPIS TREŚCI

Zaangażowanie młodzieży	42
Dynamika wydarzeń	43
Zakres działań	44
Co jest ważne dla młodych?.....	46
Młodzież w przestrzeni mediowej.....	49
Młodzież w przestrzeni mediowej.....	50
Co Unia Europejska daje młodym ludziom?.....	51
Czego oczekują młodzi ludzie od Unii?	54
Co wymaga poprawy?	58
Słowniczek pojęć.....	60
Źródła informacji – dowiedz się więcej	62
Źródła informacji – dowiedz się więcej.....	63
Dane redakcyjne	66

WPROWADZENIE

We wrześniu 2021 r. ogłoszone zostało orędzie przewodniczącej Komisji Europejskiej o stanie Unii. W nim, jako jeden z celów na dalsze lata, pojawiła się koncepcja ustanowienia roku 2022 Europejskim Rokiem Młodzieży. Przewodnicząca Ursula von der Leyen przytoczyła kilka powodów tej decyzji. Jednym z nich był destrukcyjny wpływ pandemii COVID-19 na młode pokolenia. „Nasza młodzież jest dobrze wykształcona, wyjątkowo utalentowana i wysoce zmotywowana. To generacja, która poświęciła tak wiele, aby chronić bezpieczeństwo innych. Młodość to zazwyczaj czas odkrywania. Przeżywa się nowe doświadczenia. Znajduje przyjaciół na całe życie. Odnajduje własną drogę. A dziś czego zażądano od młodych ludzi? By zachowali dystans społeczny, izolowali się i uczyli w domach. I to przez ponad rok”. – mówiła przewodnicząca Komisji Europejskiej.

Decyzja o ustanowieniu Europejskiego Roku Młodzieży zapadła, a tymczasem już na początku roku 2022 Rosja zaatakowała Ukrainę. Obserwowanie wojny tuż za granicą Unii Europejskiej, a w przypadku Polski – za granicą kraju, stało się kolejnym doświadczeniem, które wstrząsnęło światem młodych ludzi. Sytuacja często dotykała ich bezpośrednio, kiedy pomagali uchodźcom jako wolontariusze lub gościli ich w swoich domach. Razem ze swoimi ukraińskimi znajomymi i przyjaciółmi przeżywali strach, doświadczali zagubienia i współczucia. Jeszcze większe znaczenie zyskały słowa z orędzia mówiące o poświęceniu młodzieży i utracie przez nią beztroski.

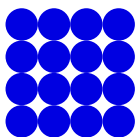
Jednak młodzi ludzie są silni, zaangażowani i wciąż pełni nadziei. To oni niejednokrotnie uczą starsze pokolenia, że kiedy jest źle, trzeba działać. Naszym zadaniem jako wspólnoty europejskiej, jest ich w tym wspierać. I temu właśnie miał służyć Europejski Rok Młodzieży. Realizowane w związku z nim wydarzenia i inicjatywy miały na celu działanie tu i teraz w kierunku rozwijania obecnych możliwości i budowania przyszłości. Zachęcamy do zapoznania się z nimi za pośrednictwem tego opracowania.

Czym jest Europejski Rok Młodzieży?

MŁODZIEŻ W UNII EUROPEJSKIEJ

Działania na rzecz młodzieży od lat są priorytetem w polityce Unii Europejskiej. Programy dotyczące młodzieży funkcjonują w krajach unijnych od 1988 r., a od 2002 r. tworzona i realizowana jest strategia ujęta w oficjalnych dokumentach stanowiących ramy i wytyczne działań. **Obecnie realizowana jest strategia UE na rzecz młodzieży na lata 2019-2027 oparta na rezolucji Rady z 26 listopada 2018 r. Skupia się ona na trzech głównych obszarach – angażowaniu, łączeniu, wzmacnianiu pozycji.**

MŁODZIEŻ W UNII EUROPEJSKIEJ

Angażowanie rozumiane jest jako wspieranie uczestnictwa młodzieży w życiu demokratycznym. Łączenie oznacza rozwijanie otwartości, mobilności edukacyjnej, solidarności i zrozumienia międzykulturowego młodych Europejczyków. Wzmacnianie ich pozycji natomiast ma być osiągnięte dzięki jakościowym i innowacyjnym narzędziom pracy z młodzieżą, np. programom edukacyjnym i wolontariackim, szkoleniom kadr związanych z edukacją.¹

Zaangażowanie w poprawę jakości życia młodzieży przynosi efekty.

To właśnie młodzi ludzie najbardziej ze wszystkich pokoleń wierzą w Unię i upatrują w niej możliwości lepszego jutra.

Według badania Eurobarometr z 2019 r. ponad 70% osób w wieku od 15 do 30 lat stwierdziło, że pozytywnie postrzega Unię Europejską.²

Tymczasem sytuacja na świecie, doświadczenie Covid-19 i wojna w Ukrainie wywarły na młodzieży dodatkową presję, negatywnie wpływając na kontakty społeczne, obniżając poczucie stabilności i spokoju. **Konieczne stało się wzmożenie działań wspierających młodzież w tych trudnych czasach.**

Ustanowienie roku 2022 r. Europejskim Rokiem Młodzieży (ERM) miało być nie tylko źródłem konkretnych działań, ale też sygnałem w kierunku młodych ludzi, sposobem okazania im tego, jak ważni są dla Europy dziś i w przyszłości.

---

1 Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, Angażowanie, łączenie i wzmacnianie pozycji osób młodych: nowa strategia UE na rzecz młodzieży, Bruksela, dnia 22.5.2018 r. COM(2018) 269 final)

2 Komisja Europejska, Eurobarometr Flash 485. Obywatelstwo UE i demokracja, luty-marzec, 2020 r.

■ GŁÓWNE ZAŁOŻENIA EUROPEJSKIEGO ROKU MŁODZIEŻY

Najlepszym sposobem na zrealizowanie ERM w taki sposób, aby spełniał on oczekiwania młodych ludzi, było zapytanie ich samych, jak powinien ich zdaniem przebiegać ten rok. W 2021 r. za pośrednictwem Europejskiego Portalu Młodzieżowego przeprowadzono sondaż, w którym wzięło udział niemal 5000 młodych osób z krajów UE i spoza jej granic. W sondażu znalazły się m.in. pytania dotyczące tego z kim, o czym i w jaki sposób chciałyby rozmawiać młodzież podczas jej roku. Znalazło się w niej też miejsce na wolne sugestie i pomysły. Na podstawie sondażu powstał [raport \(w języku angielskim\) zbierający kluczowe informacje na temat uczestników sondażu, ich sugestii i oczekiwań.](#)

Wnioski z sondażu stały się punktem wyjścia do nakreślenia ram całego wydarzenia. **Znacząca liczba młodych osób uznała, że w Europejskim Roku Młodzieży chce dyskutować z członkami Parlamentu Europejskiego, przedstawicielami organizacji młodzieżowych, lokalnymi politykami. Jednak najwięcej osób wskazało chęć interakcji i rozmowy z innymi młodymi ludźmi z krajów Europy.** Z odpowiedzi wynikało ponadto, że preferowane przez młodzież formy aktywności to przede wszystkim **festiwale, warsztaty i debaty interaktywne odbywające się online lub w świecie rzeczywistym.** Duży nacisk został położony również na media społecznościowe jako formę kontaktu i sposób bycia na bieżąco w kwestii wydarzeń związanych z ERM.

■ GŁÓWNE ZAŁOŻENIA EUROPEJSKIEGO ROKU MŁODZIEŻY

Wśród najważniejszych tematów, które powinny zostać przedyskutowane w ramach ERM, młodzież wskazała w następującej kolejności:

- edukację i szkolenia,
- zmiany klimatu i środowisko naturalne,
- zdrowie, w tym zdrowie psychiczne,
- włączenie społeczne, w tym kwestie przeciwdziałania dyskryminacji,
- rynek pracy i walkę z bezrobociem,
- kwestię Europy i reszty świata,
- wartości europejskie,
- przedsiębiorczość,
- cyfryzację,
- migracje,
- ekonomię służącą ludziom,
- solidarność międzypokoleniową.

GŁÓWNE ZAŁOŻENIA EUROPEJSKIEGO ROKU MŁODZIEŻY

W oparciu o te założenia, a także w wyniku współpracy Komisji Europejskiej, Parlamentu Europejskiego, przedstawicieli państw członkowskich i organizacji młodzieżowych powstał program Europejskiego Roku Młodzieży 2022.

Cztery główne cele ERM zdefiniowane przez Radę i Parlament Europejski¹ to:

- wyeksponować możliwości, jakie oferuje młodym ludziom transformacja ekologiczno-cyfrowa,
- pomóc młodym ludziom stać się aktywnymi i zaangażowanymi obywatelami,
- promować możliwości dostępne dla młodych ludzi,
- uwzględnić perspektywę młodzieży w polityce Unii.

Mówiąc inaczej, Europejski Rok Młodzieży miał służyć włączeniu młodych ludzi do podejmowania decyzji, które będą miały wpływ na ich przyszłość. Włączeniu poprzez różnego rodzaju wydarzenia – konferencje, debaty, spotkania, konkursy służące wymianie myśli, inspiracji, pomysłów.

---

¹ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2316 z dnia 22 grudnia 2021 r. w sprawie Europejskiego Roku Młodzieży (2022)

INICJATYWY KIEROWANE DO MŁODZIEŻY

Kluczową rolę w bezpośredniej realizacji i finansowaniu działań związanych z Europejskim Rokiem Młodzieży miały pełnić funkcjonujące już programy UE dotyczące młodzieży, czyli Erasmus+ oraz Europejski Korpus Solidarności. To z nich pochodził **budżet w wysokości 8 mln EUR, który przeznaczony został na realizację wydarzeń związanych z ERM.**

Oprócz tego, podejmowano inne działania, np. uruchomiony został [nowy program dla młodzieży ALMA](#). Jego nazwa to skrót pierwszych liter angielskich słów **Aim, Learn, Master, Achieve, czyli mierz wysoko, ucz się, osiągnij biegłość, realizuj cele.** Program skierowany jest do młodych osób, które znalazły się w trudnej sytuacji, gdyż z różnych powodów w danym momencie życia nie pracują, nie uczą się ani nie szkolą zawodowo. Program oferuje takim osobom szkolenia w kraju, a także możliwość odbycia praktyki zawodowej w innym państwie UE. Uczestnicy programu mają możliwość zdobycia doświadczenia, nawiązania kontaktów, jednym słowem – ponownego włączenia społecznego.

ALMA = AIM
LEARN
MASTER
ACHIVE

(Schemat powstania nazwy programu ALMA)

INICJATYWY KIEROWANE DO MŁODZIEŻY

Ponadto wzmocnione i włączone w działania związane z Europejskim Rokiem Młodzieży zostały takie stałe inicjatywy Unii Europejskiej, jak:

- [unijny dialog młodzieżowy](#) (#EUYouthDialogue) umożliwiający wymianę poglądów między młodymi ludźmi a politykami,
- [DiscoverEU](#), dzięki której 18-latkowie mogą podróżować po Europie i odkrywać jej bogactwo kulturowe,
- [EURES](#), czyli portal ułatwiający znalezienie pracy za granicą.

Europejski Rok Młodzieży miał być w założeniu dodatkowym wsparciem dla realizowanego przez UE instrumentu [NextGenerationEU](#). To narzędzie odbudowy i wsparcia finansowego stanowiące odpowiedź na problemy współczesnej Europy, stworzone między innymi z myślą o najmłodszych pokoleniach i ich przyszłości.

EUROPEJSKI ROK MŁODZIEŻY OD STARTU DO METY

2021

Grudzień

- Oficjalne ustanowienie roku 2022 Europejskim Rokiem Młodzieży

2022

Styczeń

- Uruchomienie internetowego [portalu](#) Europejskiego Roku Młodzieży

Styczeń

- Utworzenie zespołu dziennikarzy European Pool of Young Journalists

Luty

- EU Industry Days wzbogacone o tematykę dotyczącą młodzieży

EUROPEJSKI ROK MŁODZIEŻY

OD STARTU DO METY

Marzec

- Oświadczenie Mariji Gabriel w sprawie wsparcia dla ukraińskich studentów za granicą

Maj

- Utworzenie platformy youthvoices.eu dającej głos młodym Europejczykom

Maj

- Inauguracja Youth Talks - serii kilkunastominutowych występów młodych prelegentów

Lipiec

- Start konkursu #TheEuropelWant na reelsy pokazujące jakiej Europy chce młodzież

EUROPEJSKI ROK MŁODZIEŻY OD STARTU DO METY

Lipiec

- Otwarcie kanału Europejskiego Roku Młodzieży na platformie [Discord](#)

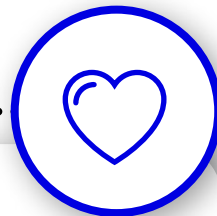
Październik

- EU4Youth Days – hybrydowe wydarzenie obejmujące konferencję oraz event online

Październik

- Level Up – dwudniowy bootcamp w Parlamencie Europejskim

Sierpień

- 12 sierpnia – Międzynarodowy Dzień Młodzieży

EUROPEJSKI ROK MŁODZIEŻY

OD STARTU DO METY

Październik

- Hack for Earth Youth hackathon – młodzieżowy hackathon na szczycie COP27

Grudzień

- Europejski Szczyt Edukacji zorganizowany pod hasłem #BrightYoungMinds

Grudzień

- Konferencja zamykająca Europejski Rok Młodzieży w Parlamencie Europejskim w Brukseli

Listopad

- Ustanowienie nagrody specjalnej IMPOSSIBLE WITHOUT YOUTH AWARD na prestiżowym konkursie European Festival Awards 2022

Europejski Rok Młodzieży - kluczowe wydarzenia

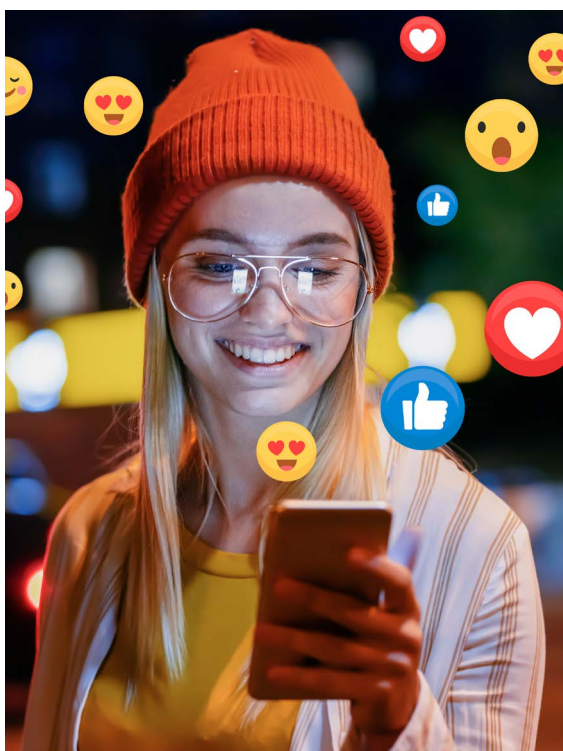
JESTEŚMY EUROPEJCZYKAMI

Europejski Rok Młodzieży ustanowiony został jako część strategii i polityki młodzieżowej Unii Europejskiej jako wspólnoty. Dlatego związane z nim działania zaplanowane zostały z myślą o wszystkich młodych Europejczykach. W ramach ERM przewidziano również pracę koordynatorów krajowych, których zadaniem była organizacja działań na poziomie państw członkowskich. Oznacza to pewną dwutorowość wydarzeń, z których część odbywała się w kraju i miała kontekst lokalny, a część wychodziła poza granice państw i miała charakter międzynarodowy. Siłą rzeczy, wydarzenia te przenikały się, także ze względu na sposób dystrybuowania informacji i tego, jak funkcjonuje społeczeństwo, a zwłaszcza jego młoda część. Dla młodzieży naturalne było, że to co dzieje się wokół Europejskiego Roku Młodzieży, dzieje się przede wszystkim w sieci. Granice państw czy jakakolwiek odrębność nie miały tu wielkiego znaczenia, a młodzi ludzie mogli jednocześnie działać lokalnie i globalnie, biorąc udział w różnorodnych wydarzeniach wspólnie ze swoimi rówieśnikami z dowolnych zakątków Europy.

NAJWAŻNIEJSZE MIEJSCA W SIECI

Stąd tak istotnym, z punktu widzenia koordynacji i budowania zasięgu Europejskiego Roku Młodzieży, było stworzenie miejsca w sieci stanowiącego centrum wydarzeń. Tym miejscem stała się [strona internetowa Europejskiego Roku Młodzieży 2022](#) będąca częścią Europejskiego Portalu Młodzieżowego. Tutaj znaleźć można wszystkie najważniejsze informacje dotyczące ERM. Na niej też znajduje się wyszukiwarka projektów z całego świata organizowanych w związku z rokiem młodzieży. Wsparciem komunikacyjnym dla strony są kanały w mediach społecznościowych, na [Facebooku](#), [Twitterze](#) i [Instagramie](#), z których młodzież chętnie korzysta. Jednak to właśnie strona internetowa pozwala szybko i łatwo dotrzeć do kluczowych informacji i zebranych materiałów informacyjnych.

NAJWAŻNIEJSZE MIEJSCA W SIECI

Strony internetowej użyto również do publikacji narzędzia cyfrowego, które w pewien sposób wyraża ideę Europejskiego Roku Młodzieży, mianowicie daje głos młodym ludziom.

W maju 2022 r. uruchomiono platformę głosową [youthvoices](#) pod hasłem „Voice Your Vision” (Daj swojej wizji głos). Na niej młodzi Europejczycy nagrywali swoje wiadomości skierowane do innych młodych osób, ale też do decydentów. Dzielili się w nich osobistymi opiniami, pomysłami, pytaniami i potrzebami dotyczącymi przyszłości Europy w dziedzinach takich jak edukacja, zatrudnienie, akcje humanitarne, inkluzywność, zdrowie i dobre samopoczucie, sztuka i kultura, środowisko, technologie oraz wartości europejskie. Strona była dostępna, w zależności od wyboru użytkownika, w trybie dźwiękowego doświadczenia immersyjnego lub w trybie ułatwień dostępu. W założeniu, nagrane wiadomości miały zostać zebrane i zaprezentowane jako „Głos Europejskiej Młodzieży” podczas konferencji „Claim the Future” - oficjalnego zakończenia ERM zaplanowanego na 6 grudnia w Parlamencie Europejskim w Brukseli.

Narzędzie jednak wciąż funkcjonuje, gdyż jak powiedziała jedna z młodych uczestniczek konferencji podczas swojego wystąpienia – koniec Europejskiego Roku Młodzieży nie powinien oznaczać końca, ale dopiero początek międzypokoleniowej współpracy. Platforma jest więc wciąż otwarta i dostępna, można na niej nagrywać swoje wiadomości. W momencie powstawania tego opracowania znajdowało się na niej prawie 1800 nagranych wiadomości. Najwięcej z nich dotyczyło tematyki wartości europejskich i ochrony środowiska. Najmniej było głosów dotyczących cyfryzacji, zatrudnienia i szans na rozwój zawodowy.

NAJWAŻNIEJSZE MIEJSCA W SIECI

Miejscem kontaktu, dyskusji i wymiany myśli stał się też dla młodych ludzi [kanał Europejskiego Roku Młodzieży na platformie Discord](#). Discord jest szczególnie popularny wśród młodszych pokoleń. Pozwala na tworzenie społeczności, poruszanie różnorodnych tematów, dzielenie się pomysłami i rozmowy na żywo.

DIALOG MIĘDZY POKOLENIAMI

Młodzi Europejczycy mają wiele okazji do dialogu merytorycznego z przedstawicielami starszych pokoleń zarządzającymi strukturami i tworzącymi politykę UE. Jednak przestrzeń do dyskusji wciąż jest rozszerzana. Takie są oczekiwania młodzieży, która chce mieć realny wpływ na swoją przyszłość i takie też są potrzeby ze strony przedstawicieli struktur UE, którzy mają świadomość, że Europa potrzebuje świeżego spojrzenia i nowej energii, aby mogła rozwijać się w dobrym kierunku.

Europejski Rok Młodzieży obfitował w takie wydarzenia, jak sesje online z komisarzami UE będące częścią cyklu Youth Policy Dialogue. Trwa program unijnego dialogu młodzieżowego (EU Youth Dialogue), który obecnie jest w fazie 9. cyklu poświęconego przede wszystkim dwóm z [11 celów młodzieżowych](#) - społeczeństwu włączającemu oraz zrównoważonej zielonej Europie.

Młodzież odegrała też kluczową rolę w Konferencji w sprawie przyszłości Europy. Jedna trzecia jej uczestników to osoby poniżej 25 roku życia. Istotnym elementem konferencji były więc zagadnienia dotyczące młodzieży. Znaczącym dokumentem i tematem do dalszej dyskusji stał się [raport European Youth Event 2021](#), w którym zebrane zostały wnioski z konsultacji młodzieżowych przeprowadzonych w Parlamencie Europejskim.

DIALOG MIĘDZY POKOLENIAMI

Temat młodzieży zdominował też inne liczne wydarzenia. EU Industry Days, jedno z najważniejszych organizowanych cyklicznie europejskich wydarzeń poświęconych przemysłowi zostało wzbogacone o część podnoszącą temat tego, jak młode pokolenia mogą kształtować przemysł Unii Europejskiej.

W grudniu 2022 r. Piąty Europejski Szczyt Edukacji zorganizowany pod hasłem #BrightYoungMinds postawił w centrum debaty młodych ludzi oraz ich wkład w kształtowanie kierunków rozwoju edukacji w przyszłości. W ramach prestiżowego European Festival Awards 2022 w związku z Europejskim Rokiem Młodzieży utworzono nagrodę specjalną IMPOSSIBLE WITHOUT YOUTH AWARD.

Do nagrody kwalifikowane były projekty i inicjatywy festiwalowe w 4 kategoriach: aktywizm młodzieżowy, młodzieżowe projekty artystyczne, działanie zespołowe, młodzieżowe innowacje.

MŁODZIEŻ MA WIELE DO POWIEDZENIA

Poza licznymi konferencjami, warsztatami i debatami w 2022 r. zapoczątkowano też ciekawe inicjatywy, które umożliwiły młodym aktywnym osobom inspirowanie innych i przybliżenie im interesujących zagadnień z ich własnej perspektywy.

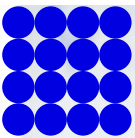
Na początku 2022 r. Eurodesk i Komisja Europejska powołały [zespół młodych dziennikarzy – European Pool of Young Journalists](#). Zadaniem grupy 11 osób z różnych krajów Europy było tworzenie treści dziennikarskich (artykułów, wideo i podcastów) skierowanych do młodych ludzi i przekazywanych z perspektywy młodych ludzi, w oparciu o ich opinie i doświadczenia. Treści były tworzone zespołowo na tematy wybrane przez poszczególne osoby z grupy. Obejmowały też sprawozdania dziennikarskie i reportaże z wydarzeń związanych z ERM. Sukces pierwszej edycji wydarzenia sprawił, że obecnie pracuje już druga grupa młodych dziennikarzy, wybrana w ramach konkursu do relacjonowania działań i podejmowania ciekawych tematów w 2023 r. Powstałe [treści dostępne są na stronie ERM](#).

MŁODZIEŻ MA WIELE DO POWIEDZENIA

Działaniem o podobnym charakterze, ale o całkiem innej formie był projekt Youth Talks. **W ramach Youth Talks młodzi prelegenci przygotowywali i wygłaszali krótkie wystąpienia, w których podejmowali inspirujące i ważne dla młodzieży tematy, takie jak solidarność i włączenie społeczne, środowisko, wolontariat, aktywizm.** Wybrani mówcy zostali zaproszeni do udziału w szkoleniach oratorskich i retorycznych, a następnie wygłosili swoje wystąpienia podczas Level Up - Accelerating Change. Był to dwudniowy bootcamp w Parlamencie Europejskim poświęcony rozwijaniu umiejętności młodych aktywistów, tak aby mogli wywierać jeszcze większy wpływ na swoje otoczenie.

Wszystkie zaprezentowane na Level Up [wystąpienia zostały nagrane i można je obejrzeć na stronie EU Academy.](#)

To jedynie część z ponad 13 000 wydarzeń związanych z Europejskim Rokiem Młodzieży. Ich zakres, bogactwo i różnorodność była ogromna. Warto przyjrzeć się temu, jak działania te zostały odebrane przez samych młodych ludzi, czy jak wpłynęły na ich zaangażowanie we współtworzenie europejskiej wspólnoty.

ERM w Polsce

DZIAŁANIA KANCELARII PREZESA RADY MINISTRÓW

Poza wydarzeniami ogólnoeuropejskimi, w Polsce w związku z ERM również podejmowane były różne działania. Były to zarówno oddolne inicjatywy, jak i większe wydarzenia na poziomie całego kraju. Do tych drugich można zaliczyć m.in. 3 konkursy ogłoszone przez KPRM:

- [„Transformacja Ekologiczna Cyfrowa – Twój projekt”](#),
- [„Pomysł na Samorząd Przyjazny Młodzieży”](#),
- [„Pomysł na Młodzieżową Inicjatywę Roku”](#).

Zasady udziału we wszystkich trzech konkursach były podobne, z tą różnicą, że każdy z nich dotyczył pomysłu na działania z nieco innego obszaru – zielonej i cyfrowej transformacji, współpracy młodzieży z samorządami i inicjatyw młodzieżowych. W konkursach położono duży nacisk na aspekt angażowania w projekty całych społeczności, szkół lub uczelni z otoczenia uczestników. Laureaci konkursów zostali zaproszeni na konferencję Europejskiego Roku Młodzieży w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, gdzie mieli możliwość zaprezentowania swoich nagrodzonych projektów.

DZIAŁANIA KANCELARII PREZESA RADY MINISTRÓW

Kolejną inicjatywą KPRM był [konkurs na Ambadora Europejskiego Roku Młodzieży](#). Jego celem było wyróżnienie 16 młodych osób, które na co dzień współpracują z samorządami lokalnymi, studenckimi, uczniowskimi lub organizacjami pozarządowymi i wykazały się szczególną aktywnością w działaniach na rzecz młodzieży i promowania ERM. Zadaniem Ambasadorów będzie dalsza praca w ramach grup roboczych nad tematami dotyczącymi młodzieży i rozwiązywaniem problemów, z którymi obecnie mierzą się młodzi ludzie.

Ogłoszenie zwycięzców i wręczenie nagród odbyło się podczas [Ogólnopolskiej Konferencji dla młodzieży promującej wolontariat, transformację ekologiczno-cyfrową, społeczeństwo obywatelskie, mobilność edukacyjną i zdrowie psychiczne](#). Wydarzenie to było oficjalnym podsumowaniem Europejskiego Roku Młodzieży 2022 w Polsce. Podczas konferencji odbyło się szkolenie pt. „Środki na inicjatywy młodzieżowe, czyli jak korzystać ze środków funduszy młodzieżowych”. Zaprezentowano również wystąpienia publiczne pn. „Skuteczna komunikacja w internecie i jej wpływ na odbiorcę oraz „Jak radzić sobie ze stresem i hejtem”.

W konferencji wziął udział Piotr Mazurek, Współprzewodniczący Rady Dialogu z Młodym pokoleniem, który przybliżył sposób działania i korzyści, jakie oferuje młodym ludziom Rządowy Program Fundusz Młodzieżowy.

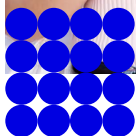
DZIAŁANIA KANCELARII PREZESA RADY MINISTRÓW

W szkolenia dotyczące tematów ważnych dla zaangażowanej społecznie młodzieży obfitował również [dwudniowy kongres ERM zorganizowany w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w grudniu 2022 r.](#) Uczestnicy wydarzenia mogli wziąć udział w następujących szkoleniach:

- „Jak dbać o zdrowie psychiczne młodzieży”,
- „Środki na inicjatywy młodzieżowe czyli – jak korzystać ze środków funduszy młodzieżowych”,
- „Jak młodzi ludzie mogą wpływać na przyszłość Unii Europejskiej”,
- „Jak być aktywnym młodym obywatelem – zakładanie stowarzyszeń i wolontariat”,
- „Staże i kariera w Instytucjach Unii Europejskiej”,
- „Transformacja ekologiczno-cyfrowa – korzyści i możliwości dla młodzieży”,
- „Mobilność edukacyjna w Unii Europejskiej ERASMUS+”.

Ponadto podczas kongresu dyskutowany był problem zdrowia psychicznego młodzieży. Przedstawiciele Rady Dialogu z Młodym Pokoleniem przedstawili rolę, jaką pełni młodzież w polityce rządu oraz korzyści, jakie płyną z funduszu młodzieżowego. To tutaj właśnie zaprezentowane zostały też projekty nagrodzone w 3 konkursach KPRM.

WZMOCNIONE PROGRAMY UNIJNE DLA MŁODZIEŻY

[Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji](#) pełniąc rolę Narodowej Agencji Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności przeprowadziła dwa dodatkowe nabory na pomysły projektów wspierających uczestnictwo młodzieży w Europejskim Roku Młodzieży.

Jeden z nich dotyczył „Działań wspierających uczestnictwo młodzieży (KA154)”. Możliwe do zgłoszenia były wszelkie działania – warsztaty, szkolenia, debaty, kampanie informacyjne w formie online lub offline, które zachęcają młodzież do uczestnictwa w demokratycznym życiu Europy.

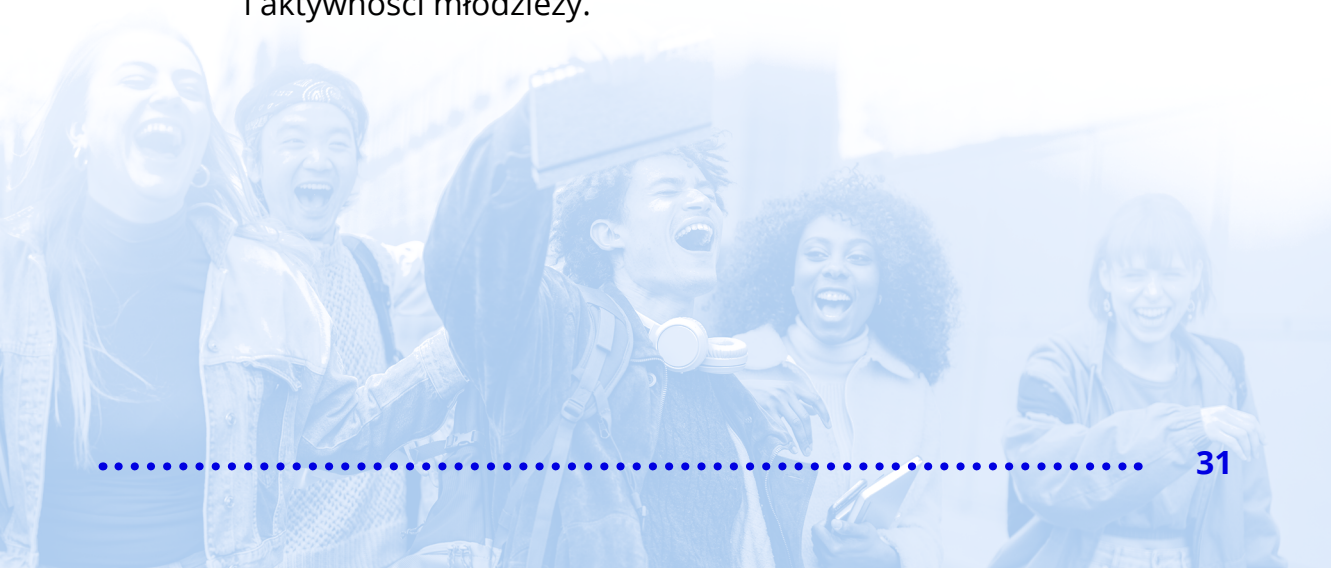
Drugi nabór obejmował działania z zakresu Projektów Solidarności w ramach EKS. Tutaj można było zgłaszać projekty wspierające na różne sposoby lokalną społeczność.

RÓŻNORODNOŚĆ DZIAŁAŃ

Zarówno Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji, jak i instytucje unijne oraz inne podmioty zaangażowane w organizację Europejskiego Roku Młodzieży nieustannie zachęcały młodych ludzi do angażowania się, kreowania i realizowania ich własnych pomysłów oraz inicjatyw. Informacje o nich można było umieszczać i promować na stronie ERM, gdzie znajduje się mapa oraz wyszukiwarka wydarzeń. Zamieszczone przez użytkowników działania, zweryfikowane i zatwierdzone przez Narodowe Agencje poszczególnych krajów pojawiały się na portalu. Był to sposób na poinformowanie młodych ludzi o ciekawych akcjach, ale również na zainspirowanie ich do działania, tworzenia własnych, podobnych inicjatyw w swoim otoczeniu.

Istotne było to, że na stronie ERM zarejestrować było można bardzo różne wydarzenia, bez szczególnych ograniczeń. To spowodowało, że wśród wydarzeń promowanych w ramach ERM znalazły się zarówno większe, bardziej znaczące, jak i bardzo małe, lokalne inicjatywy.

Na kolejnych stronach prezentujemy krótki przegląd wybranych działań, pokazujący ich różnorodność i charakter, a także stanowiący pewnego rodzaju ilustrację skali zaangażowania i aktywności młodzieży.

RÓŻNORODNOŚĆ DZIAŁAŃ

Konferencje

Dzień Europejskich Perspektyw Młodych. Konferencja Ambasadorów Karier Unii Europejskiej na Uniwersytecie Warszawskim

<https://youth.europa.eu/year-of-youth/activities/374>

Konferencja odbyła się w marcu 2022 roku na Uniwersytecie Warszawskim. Wśród poruszanych tematów znalazły się m.in. wymiany uczniów i studentów, unijne programy skierowane do młodzieży oraz organizacje młodzieżowe. Dzień Europejskich Perspektyw Młodych dał młodym Europejczykom przestrzeń do dialogu oraz możliwość uzyskania praktycznej wiedzy i inspiracji. Zaproszeni prelegenci dzielili się wiedzą praktyczną, ponieważ sami uczestniczyli w wymianach studenckich oraz mają doświadczenie w pracy w administracjach rządowych. Zainteresowani dowiedzieli się m.in. jak znaleźć staże w ramach programu Erasmus+ oraz tego, jak stworzyć skuteczne, europejskie CV.

Stan Młodych 2022

<https://youth.europa.eu/year-of-youth/activities/1852>

Konferencja odbyła się w maju 2022 i była miejscem, w którym młodzi dyskutowali o istotnych dla nich tematach. W wydarzeniu wzięli udział eksperci, aktywiści oraz decydenci z różnych dziedzin. Stan Młodych zebrał ponad 150 studentów i studentek z całej Polski, którzy dyskutowali na tematy gospodarki, edukacji i polityki społecznej. Młodzi zastanawiali się m.in. nad wartościami, które powinny być promowane w szkołach, jaką rolę w gospodarce powinno odgrywać społeczeństwo oraz jaka powinna być polityka mieszkaniowa. Co ważniejsze – uczestnicy nie tylko biernie słuchali swoich kolegów i koleżanek, ale także brali czynny udział podczas zorganizowanych 30 godzin dyskusji, 6 paneli eksperckich oraz 6 warsztatów.

Conference: Youth Councils – Advisors and Activists Together

<https://youth.europa.eu/year-of-youth/activities/2661>

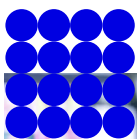
Youth Councils – Advisors and Activists Together to konferencja, która odbyła się w Hotelu Skaut w Chorzowie. Na miejscu spotkali się przedstawiciele Młodzieżowych Rad Miast z Polski, Estonii, Ukrainy oraz Czech. Uczestnicy wzięli udział w panelach dyskusyjnych z włodarzami miast, warsztatach oraz dyskusji metodą World Cafe, czyli pracując równolegle w małych grupach. Wymiana doświadczeń pozwoliła poszerzyć perspektywy uczestników konferencji. Omawiane tematy skupiały się nad rozwiązaniem problemów, z którymi zderzają się na co dzień Rady Miast, zagadnieniami podnoszenia kompetencji oraz współpracy.

RÓŻNORODNOŚĆ DZIAŁAŃ

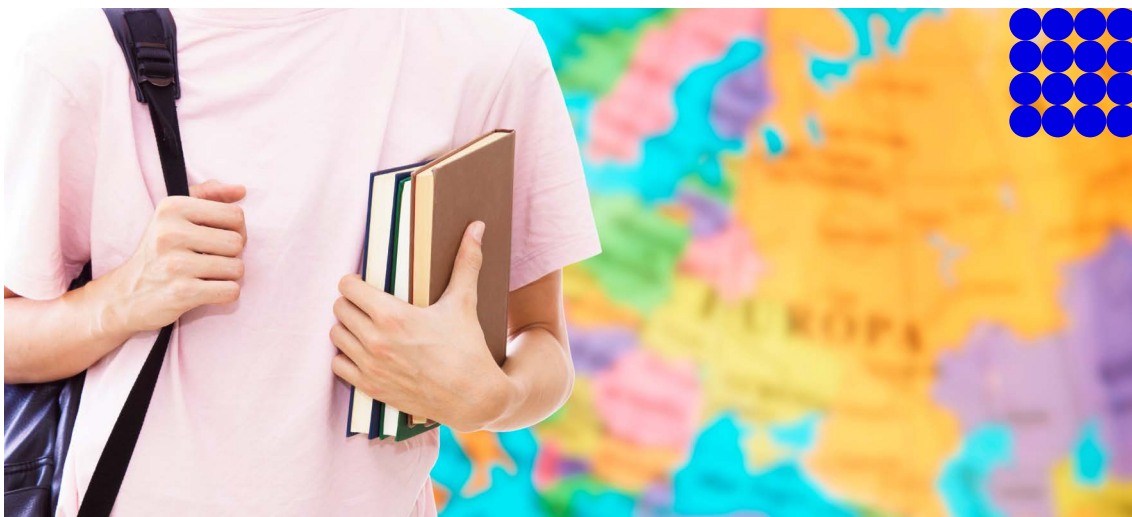
II Forum Edukacji Obywatelskiej w Białymstoku

<https://youth.europa.eu/year-of-youth/activities/3153>

Konferencja, która odbyła się w białostockiej Auli Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania była zwieńczeniem i podsumowaniem projektu „Szkolny budżet partycypacyjny - decydujemy wspólnie”. W wydarzeniu wzięli udział nauczyciele, młodzież, studenci, edukatorzy, osoby pracujące w organizacjach pozarządowych oraz przedstawiciele samorządów i instytucji odpowiedzialnych za oświatę. Jedną z części Forum była ta, podczas której wszyscy zainteresowani mogli dowiedzieć się, jak wyglądało rozdysponowanie budżetów partycypacyjnych w Białymstoku, Augustowie, Sobolewie i Kleszczelach. Dwie kolejne części to rozmowa z aktywistkami społecznymi oraz debata oksfordzka na tematy dotyczące młodzieży.

RÓŻNORODNOŚĆ DZIAŁAŃ

Meet up

EuroPeers Annual Network Meeting 2022

https://youth.europa.eu/year-of-youth/activities/3324_pl

EuroPeers to nazwa odnosząca się do młodych osób, które wzięły udział w programach Erasmus+, Youth In Action oraz w Europejskim Korpusie Solidarności i chcą dzielić się swoimi doświadczeniami z rówieśnikami. Tematem przewodnim meet-upu była Solidarność i Synergia, a coroczne spotkanie ANM jest okazją do nawiązania kontaktów między młodzieżą oraz Komisją Europejską czy pracownikami Eurodesk, wymianą pozytywnych praktyk oraz zdobycia inspiracji. Podczas meet-upu 2022 omawiano najnowsze aktualizacje programów UE dla młodzieży, planowano międzynarodowe akcje EuroPeers oraz dzielono się wyzwaniami krajowych sieci, które działają głównie w: Polsce, Austrii, Belgii, Estonii, Finlandii, Francji, Niemczech, Włoszech, Łotwie, Holandii, Norwegii i Rumunii.

RÓŻNORODNOŚĆ DZIAŁAŃ

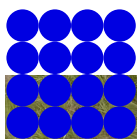

Debata

Europejskie Forum Młodych Liderów 2022

<https://youth.europa.eu/year-of-youth/activities/1313>

Forum organizowane było po raz pierwszy i stanowiło wydarzenie towarzyszące Europejskiemu Kongresowi Gospodarczemu w Katowicach. Na Europejskim Forum Młodych Liderów spotkali się aktywiści z całej Europy, studenci regionalnych uczelni i przedsiębiorcy, biorący udział w Kongresie. To miejsce do wymiany doświadczeń, dobrych praktyk oraz nawiązywania nowych kontaktów. Tematyka Forum nawiązywała do tego, co działo się wówczas na świecie i nowych wyzwań, które pojawiły się w związku z agresją Rosji na Ukrainę. Debaty poruszały m.in. problematykę bezpieczeństwa i zagrożeń hybrydowych podczas konfliktu, zaangażowania społecznego, mediów w czasie konfliktu zbrojnego oraz cyberbezpieczeństwa.

RÓŻNORODNOŚĆ DZIAŁAŃ

EU & Me, czyli Unia Europejska dla młodzieży

<https://youth.europa.eu/year-of-youth/activities/1242>

Wydarzenie zorganizowane było w ramach XVIII edycji Podlaskiego Festiwalu Nauki i Sztuki. Miało formę debaty podejmującej tematy partycypacji, wartości europejskich, włączenia społecznego, równości oraz wymiany uczniów i studentów. UE & Me nawiązywało do Europejskiego Roku Młodzieży, którym był właśnie rok 2022. Podczas eventu podsumowano działania na rzecz młodzieży, a także zdefiniowano nowe wyzwania, przed którymi stoi Unia Europejska. W wydarzeniu, jako prelegent, wziął udział m.in. David Lawton, doktorant Niemieckiego Instytutu Historycznego w Londynie. Lawton opowiedział o tym, jak Brexit wpłynął na życie młodych Brytyjczyków.

Szkolenie

Kolegium Służby Publicznej - spotkanie z historią i kulturą

<https://youth.europa.eu/year-of-youth/activities/2351>

Projekt organizowany przez Fundację Służby Niepodległej był cyklem szkoleniowo-informacyjnym realizowanym w kilku zjazdach. Jego celem było podniesienie kompetencji i wiedzy młodych osób w zakresie kultury i historii sztuki. Zagadnienia z artystycznych dziedzin przybliżyli historycy, publicyści oraz osoby, które na co dzień zajmują się sztuką. Uczestnicy mogli wziąć udział w debacie, dyskusji, a także skorzystać z opcji rozrywkowych, czyli koncertów lub karaoke.

RÓŻNORODNOŚĆ DZIAŁAŃ

Warsztat

Warsztaty Europejskie

<https://youth.europa.eu/year-of-youth/activities/277>

Warsztaty Europejskie są dowodem na to, że w dobie współczesnej technologii nie ma rzeczy niemożliwych. Wszystkie z 15 organizowanych wydarzeń odbyły się online, a cały projekt trwał od lutego do czerwca. Uczestnicy 75-minutowych spotkań poszerzyli swoją wiedzę o UE, rozmawiali z ekspertami specjalizującymi się w tematyce europejskiej, aktywistami, przedstawicielami sektora pozarządowego, poznali również obecne priorytety Komisji Europejskiej oraz możliwości staży i pracy w instytucjach unijnych.

Konkurs

European Universities Games Lodz 2022

<https://youth.europa.eu/year-of-youth/activities/102>

Europejskie Igrzyska Uniwersytetów w 2022 roku odbyły się w lipcu, w Łodzi. To największe akademickie sportowe wydarzenie, podczas którego młode osoby (18-30 lat) z całej Europy mogą rywalizować ze sobą w 20 dyscyplinach (m.in. piłka ręczna, koszykówka, judo). Oprócz rywalizacji studenci mogli wziąć udział w warsztatach edukacyjnych, które dotyczyły szeroko pojętej tematyki sportowej. Spotkania poruszały kwestie m.in. antydopingu, kariery dwutorowej i wolontariatów.

RÓŻNORODNOŚĆ DZIAŁAŃ

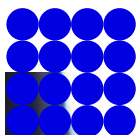

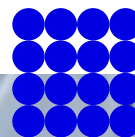
Klub filmowy

Klub Sztuki Filmowej i Teatralnej „w Dobrym Tonie”

<https://youth.europa.eu/year-of-youth/activities/2377>

W odpowiedzi na wynikający z pandemii ograniczony dostęp do wydarzeń kulturalnych, Fundacja w Dobrym Tonie z Białegostoku zorganizowała cykl kilkudziesięciu spotkań filmowych i teatralnych. Spotkania były dostępne bezpłatnie, dla każdego, w Kinie TON w Białymstoku. Spotkania miały formę dyskusyjnego klubu filmowego, projekcje wzbogacone były o prelekcje i rozmowy z reżyserami lub aktorami biorącymi udział w realizacji prezentach filmów. Wydarzenie miało na celu włączanie młodych osób w kulturę, wzbogacanie metod edukacji, tworzenie przestrzeni do konstruktywnego dialogu artysta-odbiorcy.

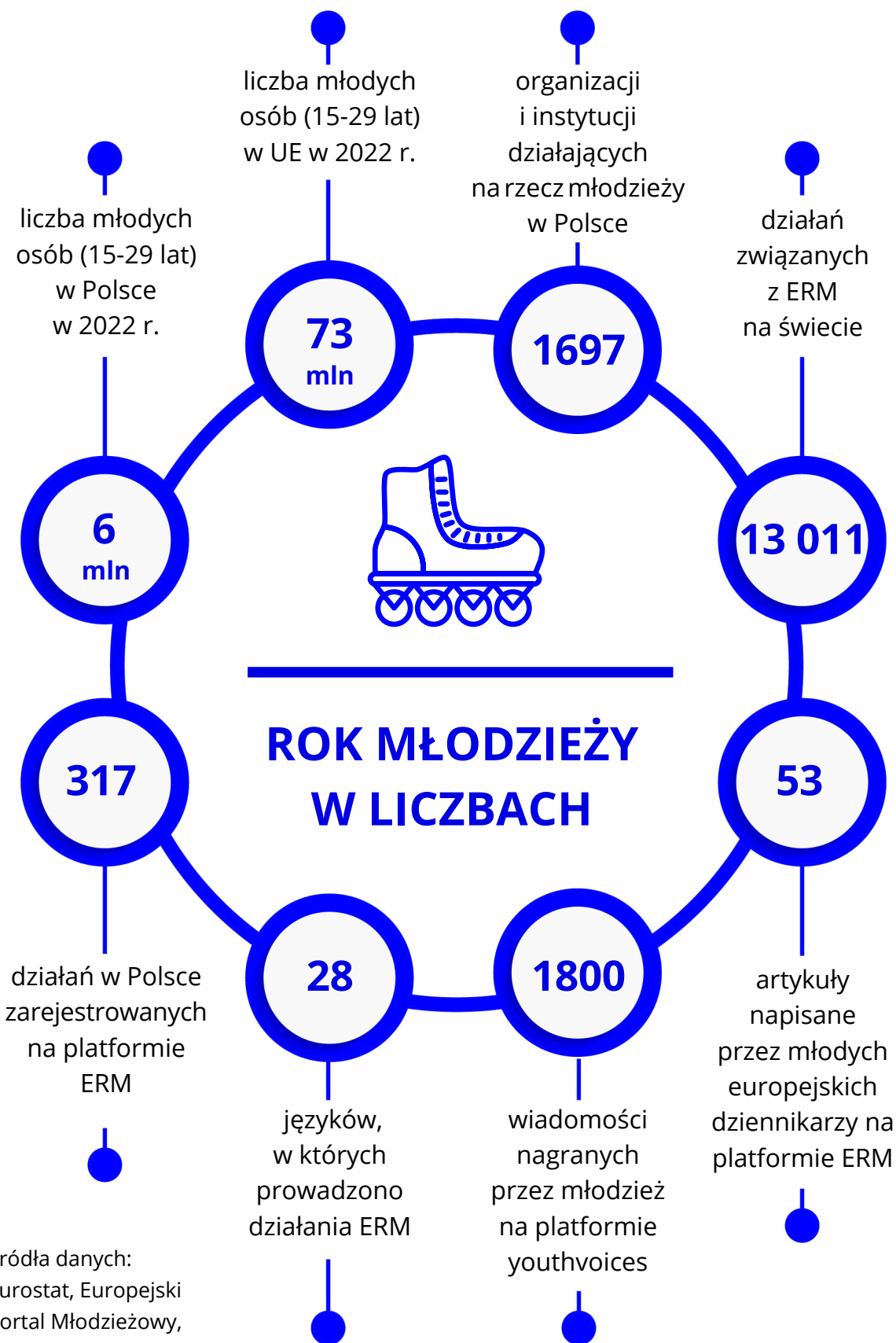
Inne

POWER 2 WORK

<https://youth.europa.eu/year-of-youth/activities/4671>

Wirtualny event organizowany przez Wojewódzki Urząd Pracy w Gdańsku umożliwił m.in.: rozmowę z doradcą zawodowym, który oferował pomoc w wyborze szkoły lub studiów oraz przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych. W ramach wydarzenia odbyły się także 3 webinary dla młodzieży, które omawiały kompetencje niezbędne do podjęcia wymarzonej pracy, tematy związane z przedsiębiorczością oraz pokazywały, jak stworzyć pierwsze CV.

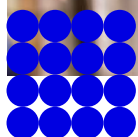

Źródła danych:
Eurostat, Europejski
Portal Młodzieżowy,
europarl.europa.eu,
Eurodesk

Zaangażowanie młodzieży

Aktywność młodzieży, jej działania w organizacjach pozarządowych i instytucjach publicznych w 2022 r. skupione były w dużej mierze wokół inicjatyw związanych z Europejskim Rokiem Młodzieży i podyktowane jego kalendarzem. Ponadto ogromny wpływ na postawę młodych ludzi, ich aktywizm i zaangażowanie społeczne miał atak Rosji na Ukrainę i związany z nim napływ uchodźców do Unii Europejskiej. Znaczna część pomocy oferowanej uchodźcom i mieszkańcom Ukrainy była inicjowana spontanicznie, oddolnie, w oparciu o indywidualne pomysły i możliwości młodzieży. Z drugiej strony – wszelkie organizacje młodzieżowe także włączyły się w pomoc Ukrainie na różne sposoby. W Polsce zaangażowanie w pomoc było na tyle intensywne, że niewątpliwie nakreśliło w pewien sposób przebieg wydarzeń ERM zaplanowanych i organizowanych w naszym kraju.

ZAKRES DZIAŁAŃ

Młodzież bez wątpienia jest zaangażowana obywatelsko i co więcej, to zaangażowanie rośnie w ostatnich latach. W badaniu Eurobarometr Flash z 2019 r.¹ działanie (kiedykolwiek) w organizacjach studenckich i młodzieżowych deklarowało 41% młodych osób, a w badaniu Eurobarometr Flash z 2022 r.² w całości poświęconemu młodzieży i demokracji w Europejskim Roku Młodzieży, na to pytanie pozytywnie odpowiedziało aż 58% badanych.

Usystematyzowanie skali i zakresu działania młodzieży w organizacjach pozarządowych i instytucjach publicznych w Polsce jest bardzo trudne ze względu na rozproszenie informacji i brak badań w tym temacie. Ważną rolę wśród tego typu organizacji pełnią bez wątpienia związki i stowarzyszenia o dużym zasięgu i dużej skali działania, takie jak np. związki harcerskie, stowarzyszenia wyznaniowe, organizacje i stowarzyszenia studenckie, stowarzyszenia i związki skupiające określone grupy społeczne lub zawodowe, np. Związek Młodzieży Wiejskiej. To one skupiają rzesze młodych osób, wyznaczając kierunek i charakter ich aktywności.

---

1 Komisja Europejska, Eurobarometr Flash 478. How do we build a stronger, more united Europe? The views of young people, marzec, 2019 r.

2 Komisja Europejska, Eurobarometr Flash 502. Młodzież i demokracja podczas Europejskiego Roku Młodzieży, luty-marzec, 2022 r.

ZAKRES DZIAŁAŃ

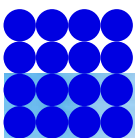
Kolejnym znaczącym nurtem działalności jest zaangażowanie w inicjatywy związane z edukacją i wolontariatem, takie jak Erasmus+ czy Europejski Korpus Solidarności. Przewagą tego typu „oferty” programów dla młodzieży jest pośrednictwo szkół i uczelni w ich nagłaśnianiu i promowaniu. Młodzi ludzie chętnie angażują się w programy, które nie tylko pozwalają im poszerzać wiedzę, zdobywać nowe kompetencje i umiejętności, ale też otwierać się na świat, przeżywać, doświadczać i odkrywać go przez podróże. Takie połączenie korzyści jest szczególnie atrakcyjne dla młodych osób, które nie czują się ograniczone lokalnością, przynależnością do miejsca, ale dosłownie – żyją w Europie, gdyż w ich wirtualnym świecie cała Europa jest w zasięgu ręki.

W ciągu ostatnich lat ogromne znaczenie zyskały też organizacje działające na rzecz środowiska naturalnego i walki ze zmianami klimatycznymi. Siła oddolnego ruchu, dla którego troska o środowisko i ochrona klimatu to najważniejsze i bezdyskusyjne priorytety, jest ogromna. Takie inicjatywy jak Młodzieżowy Strajk Klimatyczny wciąż są bardzo silne i chociaż liczba protestów ulicznych ostatnio zmalała, to aktywność tych grup nie osłabła, lecz po prostu skanalizowała się w akcjach bardziej konstruktywnych niż krytycznych. Można też uznać, że rosyjska wojna w Ukrainie w pewien sposób przewartościowała priorytety i znaczna część młodych ludzi na jakiś czas zrezygnowała z troski o przyszłość Ziemi na rzecz troski o to co tu i teraz.

Należy zauważyć, że w ostatnim czasie, prawdopodobnie jako pokłosie pandemii i wojny, na znaczeniu zyskują działania związane z różnego rodzaju wolontariatem. Społeczeństwa wyniosły lekcję i otworzyły się na pomaganie, współdziałanie, solidarność.

CO JEST WAŻNE DLA MŁODYCH?

Odzwierciedleniem tego typu hierarchii wartości jest kolejność wyboru tematów wskazywanych we wspomnianym badaniu Eurobarometr, jako te, na których powinien skoncentrować się Europejski Rok Młodości.¹ Najwięcej badanych jako istotny temat wskazało poprawę zdrowia i dobrostanu psychicznego i fizycznego (w Polsce 40% wskazań, średnia wszystkich krajów europejskich 34%). Na drugim miejscu znalazła się ochrona środowiska i walka ze zmianą klimatu (30% Polska, 34% średnia europejska). Na trzecim miejscu wskazano poprawę w zakresie edukacji i szkoleń, w tym swobodnego przepływu studentów, praktykantów/stażystów, uczniów (33% Polska i średnia europejska). A już na czwartym miejscu znalazł się altruistyczny temat zwalczania ubóstwa oraz nierówności gospodarczych i społecznych (30% Polska, 32% średnia europejska). Na ostatnim miejscu znalazło się promowanie cyfryzacji społeczeństwa (12% Polska, 13% średnia europejska), które jakkolwiek wciąż istotne, wydaje się tracić na wartości w oczach młodych ludzi, którzy niejako już są zanurzeni w cyfrowym świecie.

¹ Tamże.

CO JEST WAŻNE DLA MŁODYCH?

Ciekawych informacji dostarcza również analiza odpowiedzi na zadane w tym samym badaniu pytanie „Jakie są według Ciebie najskuteczniejsze działania, dzięki którym młoda osoba może przekazać swoją opinię osobom podejmującym decyzje?”.¹ Na pierwszym miejscu znalazło się głosowanie w wyborach lokalnych, krajowych lub europejskich (41% Polska, 39% Europa), ale na drugim miejscu wskazano udział w inicjatywach w mediach społecznościowych np. poprzez wyrażanie opinii, używanie hashtagów lub zmianę zdjęcia profilowego (37% Polska, 30% Europa). Odpowiedź ta znalazła się daleko przed „Udział w dialogu UE z młodzieżą” (8. miejsce) czy „Kontaktowanie się z politykiem w sprawie jakiegoś problemu” (9. miejsce).

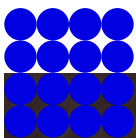
Ewidentnie jest to inny sposób myślenia niż w przypadku starszych pokoleń. W tym kontekście szczególnie uwidacznia się to, jak istotne przy planowaniu takich inicjatyw jak Europejski Rok Młodzieży, jest wcześniejsze zbadanie pola działania i odpowiednie przygotowanie wydarzeń kierowanych do młodzieży. To, co z punktu widzenia starszych jest jedynie dodatkiem komunikacyjnym do głównego wydarzenia, takiego jak konferencja czy debata, z punktu widzenia młodzieży może być nie mniej istotnym komponentem całości, sposobem działania, narzędziem przynoszącym konkretne skutki.

---

1 Tamże.

CO JEST WAŻNE DLA MŁODYCH?

Z tego powodu Europejski Rok Młodzięży obejmował takie wydarzenia jak Level Up – bootcamp w Parlamencie Europejskim z udziałem internetowych ekspertów i ambasadorów ERM, którego celem było rozwijanie umiejętności efektywnej, skutecznej komunikacji z wykorzystaniem kanałów internetowych. Również przekrój wydarzeń publikowanych na stronie ERM, wymyślanych i realizowanych często przez samą młodzież pokazuje, jak ważna w działaniach młodzieżowych jest nieszablonowość, otwartość i hybrydyzacja światów wirtualnego i realnego.

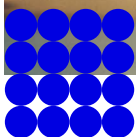

Młodzież w przestrzeni mediowej

MŁODZIEŻ W PRZESTRZENI MEDIOWEJ

W 2022 r. – Europejskim Roku Młodzieży – w mediach ukazały się liczne publikacje związane z samym ERM, a także jedynie nim zainspirowane, odnoszące się do sytuacji dzisiejszej młodzieży w szerszym sensie. Reportaże, artykuły, audycje przedstawiające historie konkretnych osób czy organizacji, punkt widzenia konkretnych młodych ludzi, odkrywają jakie naprawdę są potrzeby i możliwości młodzieży.

Przedstawione przykłady publikacji, wybrane z wielu dostępnych, nakreślają ogólny obraz problemów i potrzeb, ale też sukcesów w działaniach młodzieży i z młodzieżą, pokazują co już udało się zrobić, a nad czym jeszcze warto się pochylić.

CO UNIA EUROPEJSKA DAJE MŁODYM LUDZIOM?

Należy stwierdzić, że w relacji UE i młodzieży korzyści są obopólne, tak samo jak potrzeby. Inicjatywy wspierające młodzież po pandemii, dające jej możliwość integracji działają i działały także przed Europejskim Rokiem Młodzieży. Młodzież ich potrzebuje, zwłaszcza w małych miejscowościach, mniej rozwiniętych regionach kraju. Jeżeli w jej najbliższym otoczeniu nic się nie dzieje, nie ma perspektyw ani oferty społeczno-kulturalnej, młodzież ucieka do dużych miast. I to właśnie jest problemem starszych pokoleń, które pozostają w opuszczonej przestrzeni. Sytuację obrazuje artykuł Andrzeja Mielnickiego w Gazecie Olsztyńskiej, który pokazuje działania skierowane do młodzieży przez pryzmat stowarzyszenia NORA, czyli Nowatorski Ośrodek Rozwoju Artystycznego w Bartoszycach. Wśród działań stowarzyszenia znalazł się m.in. projekt o nazwie „Sztuka, kultura i taniec jako narzędzia edukacji”, w którym wzięło udział 35 osób z 5 krajów: Polski, Turcji, Włoch, Bułgarii i Rumunii. Projekt został zrealizowany w ramach programu Erasmus+.

<https://gazetaolsztynska.pl/818052,Uwaga-Elk-Idzie-mlodosc.html>

CO UNIA EUROPEJSKA DAJE MŁODYM LUDZIOM?

Europejski Rok Młodzieży przypadł na rok w którym Polska osiągnęła dojrzałość w UE. W 2022 r. mija 18 lat od uzyskania przez Polskę członkostwa. Ciekawych wniosków i refleksji dostarcza reportaż Euractive.pl. Jego autor rozmawia z młodymi ludźmi, którzy również w 2022 roku uzyskują pełnoletniość. 18-latki i 18-latkowie z różnych rejonów Polski odpowiadają na pytania czym jest dla nich Unia, co im się podoba, co zyskują, a co ich zdaniem jest problemem. Wśród korzyści, poza tymi bardziej oczywistymi, jak nowe drogi, zielony transport czy większe możliwości podróżowania po Europie, wymieniane jest też zwiększone poczucie bezpieczeństwa w sytuacji rosyjskiej inwazji na Ukrainę, czy zachowanie urody polskiego krajobrazu dzięki unijnym regulacjom.

Wśród problemów wymieniane są przede wszystkim biurokracja, wewnętrzne rozwarstwienie i brak zgodności celów, nadmierna unifikacja kulturowa, brak zdecydowania w działaniu i zachowawczość, które ujawniły się w kwestii pomocy Ukrainie. Ogólnie jednak wydźwięk ocen młodzieży jest pozytywny, a artykuł dostarcza wielu wartościowych refleksji.

<https://www.euractiv.pl/section/polityka-wewnetrzna-ue/news/unia-europejska-polska-integracja-ue-ukraina-klimat-ekologia-niemcy-bruksela-nauka-edukacja-przyszlosc/>

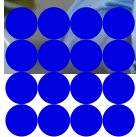
CO UNIA EUROPEJSKA DAJE MŁODYM LUDZIOM?

Ciekawą publikacją jest nowoczesna forma – jubileuszowy reportaż live pt. „35-lecie Programu Erasmus+. Wartości jednoczące Europę”. Znalazły się w nim rozmowy z ekspertami, beneficjentami i uczestnikami programu Erasmus+. Reportaż prezentuje walory międzynarodowej edukacji na „żywych” przykładach, opowieściach osób, które korzystały z programu w ciągu 35 lat jego istnienia. Opowieści te pokazują jak beneficjenci Erasmusa patrzą na swoją przygodę z perspektywy lat, jak, czasami w nieoczywisty sposób, doświadczenie to wpłynęło na ich dalsze losy i karierę zawodową. Są też źródłem inspiracji dla młodych ludzi do skorzystania z tego typu możliwości oferowanych im przez UE.

<https://www.youtube.com/watch?v=cVBME8pNk7g>

CZEGO OCZEKUJĄ MŁODZI LUDZIE OD UNII?

Według sygnałów, wciąż nierozwiązanym problemem dotyczącym młodych ludzi jest trudna dla nich sytuacja na rynku pracy. Bezpłatne staże i praktyki, brak umów o pracę, regulacje prawne defaworyzujące młodych pracowników, to tylko część problemów podnoszonych przez młodzież, przytaczanych przez Mateusza Kosińskiego w artykułach na portalu TVP INFO. Autor wyraża nadzieję, że Europejski Rok Młodzieży może być sposobem, aby rzucić światło na te problemy i zacząć pracować nad ich systemowym rozwiązaniem. Takie postulaty zgłaszają instytucjom unijnym organizacje młodzieżowe, m.in. Komitet Młodych Europejskiej Konfederacji Związków Zawodowych.

<https://www.tvp.info/62005443/mateusz-kosinski-bez-platne-staze-umowy-tymczasowe-wyzwania-europejskiego-roku-mlodziezy>

<https://www.tvp.info/58598903/mateusz-kosinski-czas-zakazac-bezplatnych-stazy>

CZEGO OCZEKUJĄ MŁODZI LUDZIE OD UNII?

Z punktu widzenia młodych osób, zamknięcie się na całość kultury europejskiej jedynie w swojej lokalnej bańce jest ograniczające. Taki wniosek płynie z wypowiedzi Daniela Morgensterna, gościa audycji Radia Rodzina poświęconej programowi Erasmus+. Na co dzień mieszka on w Niemczech, a obecnie, dzięki Erasmusowi, studiuje historię we Wrocławiu. Dla osoby pochodzącej z Niemiec, studiowanie historii na polskiej uczelni, z polskiej perspektywy, jest z pewnością ciekawym doświadczeniem, a być może też wyzwaniem. Ta sytuacja dobrze ilustruje postawę współczesnej młodzieży, jej potrzebę poszukiwania nowych możliwości, ale też gotowość do wychodzenia ze strefy komfortu i nastawienie na odkrywanie wyższych wartości. W audycji, poza rozmową z beneficjentem programu, prezentowane są też praktyczne informacje dla osób zainteresowanych uczestnictwem w projektach Erasmus+.

<https://www.radiorodzina.pl/audycje/program-erasmus-i-europejski-rok-mlodziezy-2022-zapowiedz-jubileuszu/>

CZEGO OCZEKUJĄ MŁODZI LUDZIE OD UNII?

Reporter Radia Kraków rozmawiał z młodymi mieszkańcami Małopolski, którzy w ramach jednego z projektów odwiedzili Brukselę. Rozmówcy w swoich wypowiedziach zwracają uwagę na takie zagadnienia jak konieczność ochrony planety. Ciekawym głosem jest też postulat wsparcia doradczego młodzieży przez UE, co pomogłoby im w planowaniu ścieżki kariery zawodowej. Dla młodych osób stojących przed takim życiowym wyborem programy doradcze były z pewnością dużym ułatwieniem zdejmującym z nich przynajmniej część presji związanej z podejmowanej decyzji.

<https://www.radiokrakow.pl/aktualnosci/europejski-rok-mlodziezy-na-polmetku-jak-zdaniem-mlodych-powinna-wygladac-przyszlosc-ue>

CZEGO OCZEKUJĄ MŁODZI LUDZIE OD UNII?

W październiku 2022 r., przed Światowym Dniem Zdrowia Psychicznego Komisja Europejska opublikowała raport „Wpływ pandemii COVID-19 na zdrowie psychiczne młodych ludzi”.¹ Publikacje pojawiające się w związku z raportem podkreślały, że „co siódme dziecko w kraju odczuwa niezadowolenie ze swojego życia w stopniu zagrażającym jego zdrowiu psychicznemu, dlatego konieczna jest interwencja”. Poprawa zdrowia i dobrostanu psychicznego i fizycznego była też wskazywana przez samą młodzież w badaniu Eurobarometr Flash „Młodzież i demokracja podczas Europejskiego Roku Młodzieży” jako najważniejszy temat do poddania pod dyskusję w ramach ERM.² Więcej na ten temat można przeczytać np. na portalu Sukces jest kobietą! w artykule autorstwa Karoliny Nowakowskiej.

<https://www.sukcesjestkobieta.pl/nowy-raport-na-temat-zdrowia-psychicznego/>

-
- 1 Komisja Europejska, The impact of the COVID-19 pandemic on the mental health of young people. Policy responses in European countries, październik, 2022 r.
  - 2 Komisja Europejska, Eurobarometr Flash 502. Młodzież i demokracja podczas Europejskiego Roku Młodzieży, luty-marzec, 2022 r.

CO WYMAGA POPRAWY?

W tym momencie warto przyrzeć się, jak wyglądały debaty prowadzone w związku z ERM. Przykładem może być Debata Europejska w TOK FM. Poza wskazywaniem licznych superlatyw, takich, jak ogólna zmiana podejścia skutkująca wsłuchiwaniem się w głos młodych, pojawiające się nowe możliwości czy programy kierowane do młodzieży, w dyskusji przebijały również głosy wątpliwości i krytyki. Wskazano m.in. że program Erasmus+, niewątpliwie pożyteczny i potrzebny, wciąż jest zbyt słabo rozpropagowany wśród młodych osób, informacje na jego temat docierające do młodzieży są mało przejrzyste i lakoniczne. Ponadto koszty utrzymania w kraju wymiany przekraczają często otrzymane finansowanie, co jest poważną barierą i wyklucza z programu na starcie część młodych osób. Kolejną kwestią jest to, że brak podobnej oferty dla osób, które nie podejmują studiów wyższych, ale chcą np. kształcić się w kierunkach technicznych.

<https://www.tokfm.pl/Tokfm/7,103454,28131676,unia-europejska-jest-duzo-bardziej-zorientowana-na-mlode-pokolenie.html>

CO WYMAGA POPRAWY?

W dyskursie publicznym przebijają się też sygnały młodzieży, według których czuje ona zainteresowanie ze strony UE i pochylenie się nad jej problemami, jednak chęć bycia wysłuchanym to jedno, a wdrożenie w życie usłyszanych głosów to drugie. W artykule na portalu Res Publica pojawia się ważny przekaz, że młodzi ludzie, pomimo licznych działań ze strony UE włączających ich do polityki europejskiej i angażujących do dyskusji, nie otrzymują jasnej albo wręcz żadnej informacji zwrotnej, na temat tego, ile z ich propozycji rzeczywiście zostało wdrożonych przez decydentów. Zjawisko to jest problemem, ponieważ nikt nie lubi się angażować w działania, co do skuteczności których nie ma przekonania. Taka sytuacja może na dłuższą metę wywoływać w młodzieży frustrację i zniechęcenie. Autorka artykułu pisze wprost – „mniej gadania, więcej działania” i jakkolwiek takie głosy nie są dominujące wśród odbiorców Europejskiego Roku Młodzieży, bez wątpienia nie należy ich ignorować.

<https://publica.pl/teksty/mlodzi-w-ue-glos-ktorego-nadal-nie-slychac-70448.html>

SŁOWNICZEK POJĘĆ

Unijny dialog młodzieżowy – dialog młodzieży z politykami w ramach strategii UE na rzecz młodzieży. Realizowany jest w 18-miesięcznych cyklach, w czasie których krajowe grupy robocze prowadzą lokalne konsultacje i działania z młodzieżą i politykami. Wyniki działań na poziomie krajowym są zbierane, przedstawiane i dyskutowane podczas konferencji UE na temat młodzieży.

Europejskie cele młodzieżowe – 11 wyzwań i obszarów zdefiniowanych, jako te, które mają wpływ na życie młodych ludzi. Mają one nadawać kierunki realizowania unijnej polityki młodzieżowej.

Narodowe Agencje Erasmus+ i EKS – instytucje krajów członkowskich organizujące nabory w ramach obu programów i nadzorujące ich finansowanie.

Wirtualne wymiany Erasmus+ – projekt umożliwiający młodzieży dostęp do podobnych korzyści, jakie daje klasyczny Erasmus+, ale za pośrednictwem internetu. W ramach wirtualnych wymian organizowane są m.in. dyskusje dla studentów i osób z organizacji młodzieżowych, szkolenia dla nauczycieli, pracowników akademickich i innych osób pracujących z młodzieżą.

#Discover EU – inicjatywa dla 18-letnich obywaterek i obywateli krajów UE lub państw trzecich stowarzyszonych z programem Erasmus+ finansująca ich podróż po Europie w celu zdobycie wiedzy i kompetencji międzykulturowych.

SŁOWNICZEK POJĘĆ

Unijny koordynator ds. młodzieży – osoba wyznaczona przez Komisję Europejską do nadzorowania i wzmocnienia międzysektorowej współpracy i wymiany wiedzy w dziedzinie młodzieży między służbami Komisji Europejskiej. Obecnie funkcję tę pełni Biliana Sirakova.

Rada ds. Edukacji, Młodzieży, Kultury i Sportu (EYCS) – forum współpracy, wymiany informacji i doświadczeń między ministrami odpowiedzialnymi za edukację, kulturę, młodzież, media, komunikację lub sport w państwach członkowskich UE. Zakres jej pracy obejmuje przede wszystkim tworzenie zaleceń, jednak czasem może przyjmować też akty ustawodawcze.

Europejski Rok Umiejętności 2023 – kolejny, po Europejskim Roku Młodzieży, temat przewodni działań UE, ogłoszony przez Komisję Europejską jako inspiracja do wzmocnienia strategii wspierania Europejczyków w zdobywaniu kwalifikacji i konkretnych umiejętności poprawiających jakość rynku pracy.

Źródła informacji – dowiedz się więcej

■ ŹRÓDŁA INFORMACJI – DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ

Strona Europejskiego Roku Młodzieży

https://youth.europa.eu/year-of-youth_pl

Międzynarodowy oficjalny portal Europejskiego Roku Młodzieży, dostępny w 28 językach, stanowi centrum propagowania idei i informowania na temat wszelkich inicjatyw i wydarzeń.

Europejski Portal Młodzieżowy

https://youth.europa.eu/home_pl

Strona zawierająca wszelkie aktualności i informacje na temat możliwości, działań i programów kierowanych do młodych ludzi w Unii Europejskiej.

Portal Unii Europejskiej

<https://european-union.europa.eu/>

Oficjalny portal UE zawierający najbardziej informacje o działaniach, wydarzeniach i dyrektywach unijnych. Na nim znajdują się przekierowania do stron poszczególnych instytucji i agencji UE, np. strony Komisji Europejskiej, Urzędu Publikacji UE, biur UE w Europie i na świecie.

■ ŹRÓDŁA INFORMACJI – DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ

Strona KPRM

<https://www.gov.pl/web/premier>

<https://www.gov.pl/web/pozytek>

Na stronie publikowane są informacje o najważniejszych działaniach Kancelarii Prezesa Rady Ministrów skierowanych do młodzieży.

Strona Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji

<https://www.frse.org.pl/>

Na stronie FRSE znajdują się informacje o wszystkich aktualnościach oraz programach dla młodzieży, jakie prowadzi fundacja jako Narodowa Agencja. Wśród nich znajdują się programy Erasmus+ oraz Europejski Korpus Solidarności.

Strona Eurodesk

<https://www.eurodesk.pl/>

Strona międzynarodowej sieci Eurodesk działającej w 37 krajach europejskich. Należą do niej organizacje i instytucje pracujące z młodzieżą, zajmujące się informacją europejską i/lub młodzieżową. W Eurodesku działa ponad 3000 organizacji, w tym blisko 50 w sieci Eurodesk Polska. Na stronie znajdują się o konkursach, granatach i programach dla młodzieży w całej Europie.

■ ŹRÓDŁA INFORMACJI – DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ

Badania Eurobarometr

<https://europa.eu/eurobarometer/surveys/browse/all>

Na stronie opublikowane są badania opinii publicznej prowadzone przez Unię Europejską dwa razy do roku od 1973 r. Wyniki badań są źródłem ciekawych informacji dotyczących społeczeństw krajów członkowskich i zachodzących w nich zmian. Pomagają stawiać diagnozy dotyczące aktualnych potrzeb i nakreślać kierunki polityki unijnej.

Publikacje Eurostat

<https://ec.europa.eu/eurostat>

Publikacje oparte o analizę różnorodnych danych statystycznych pozwalają zgłębiać prawidłowości dotyczące mieszkańców Europy. Wśród nich można znaleźć wiele publikacji poświęconych tematyce młodzieży i dotyczących jej zagadnień oraz problemów.

Strona Głównego Urzędu Statystycznego

<https://stat.gov.pl/>

Strona zawiera publikacje i raporty oparte o dane statystyczne – również dotyczące młodzieży, edukacji, wolontariatu – prowadzone przez polską instytucję na terytorium lub w odniesieniu do obywateli naszego kraju.

DANE REDAKCYJNE

Publikacja stanowi przedmiot zamówienia realizowanego na zlecenie Kancelarii Prezesa Rady Ministrów (KPRM) przez APLAN MEDIA Sp. z o.o. Wykonanie usługi finansowane jest ze środków Unii Europejskiej w ramach umowy grantowej na realizację projektu pn.: „Polska – Europejski Rok Młodzieży 2022”.

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów,

Al. Ujazdowskie 1/3,
00-583 Warszawa,
NIP: 526-16-45-000

www.gov.pl/premier

APLAN MEDIA Sp. z o.o.

ul. Wróblewskiego 18,
93-578 Łódź,
KRS: 0000467623
NIP: 7312045370
REGON: 101629330

aplanmedia.pl